

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ МУЗИЧНОГО ВИКОНАВСТВА

Музична педагогіка вищої школи

Освітній ступінь

Магістр

Курс	2
Семестр	3

Спеціальність

025 Музичне мистецтво
026 Сценічне мистецтво

Статус

Обов'язковий компонент

ECTS	3
Годин	90
Лекції	24
Семінари	4
Самостійна робота	62

Семестровий контроль

Державний іспит

Інформація про викладача

ПІБ	Юник Дмитро Григорович, професор, професор кафедри теорії та історії музичного виконавства, доктор педагогічних наук,
Профіль викладача	https://scholar.google.com/citations?user=u7pPS28AAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0003-2930-238X WoS Researcher ID: X-4477-2019
e-mail	d.yunyk@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Навчальний курс «Музична педагогіка вищої освіти» є обов'язковим компонентом другого освітньо-наукового рівня вищої музичної освіти України та розроблений спеціально для студентів НМАУ ім. П. І. Чайковського з урахуванням художньо-творчої специфіки закладу. Предметом вивчення навчальної дисципліни є історія та теорія формування знань, умінь і навичок у майбутніх фахівців музичного мистецтва, які передбачають активізацію міждисциплінарних зв'язків багатьох освітніх та загальнохудожніх компонентів, серед яких: спеціальність; загальна педагогіка; психологія творчості; етика; естетика; історія художньої та музичної культури тощо. Метою вивчення навчальної дисципліни «Музична педагогіка вищої школи» є підготовка студентів до педагогічної діяльності у музичних навчальних закладах.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- розгляд етапів становлення музичної педагогіки вищої школи в країнах Європи, Азії, Америки та Африки;

- висвітлення дидактичних положень щодо розвитку професійних якостей майбутніх фахівців музичної спрямованості у вищій школі;
- розкриття змісту, структури та специфіки формування педагогічної майстерності у майбутніх фахівців вищих музичних навчальних закладів;
- розгляд специфіки вдосконалення лідерських якостей у майбутніх педагогічних фахівців вищих музичних навчальних закладів;
- окреслення межі педагогічного конфлікту і висвітлення методики його врегулювання;
- здійснення аналізу нормативно-концептуальних засад забезпечення якості підготовки фахівців у вищих музичних навчальних закладах.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми навчальної дисципліни «Музична педагогіка вищої школи» студенти повинні знати:

- зміст етапів становлення музичної педагогіки вищої школи в країнах Європи, Азії, Америки та Африки;
- музичну дидактику вищої школи;
- методику формування педагогічної майстерності у майбутніх фахівців вищих музичних навчальних закладів;
- лідерські якості майбутніх педагогічних фахівців і специфіку їх удосконалення у вищих музичних навчальних закладах;
- методологію педагогічного конфлікту;
- нормативно-концептуальні засади забезпечення якості підготовки фахівців у вищих музичних навчальних закладах тощо.

По завершенні вивчення дисципліни «Музична педагогіка вищої школи» студенти повинні вміти:

- створювати умови для досягнення мети в навчальному процесі;
- спрямовувати вольові зусилля майбутніх фахівців на швидке і якісне запам'ятовування музичної інформації завдяки застосуванню відповідних властивостей уваги і використанню індивідуальних особливостей роботи їх короткострокової пам'яті;
- уникати зайвої емоційної напруги організму в навчальному процесі корекцією міри збудження;
- демонструвати високу надійність відтворення інформації у звичних та емоціогенних умовах педагогічної діяльності;
- проявляти високий рівень артистизму під час прилюдного відтворення інформації;
- врегульовувати педагогічні конфлікти тощо.

Структура курсу. Виходячи з основних завдань курсу, в його побудові поєднуються лекційна та семінарська форми роботи. Наприкінці курсу студенти складають державний іспит.

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, Viber, Zoom.

Перелік тем

Змістовий модуль 1.

Розділ 1. Музична педагогіка вищої школи як галузь гуманітарної освіти.

Тема 1.1 Становлення вищої музичної освіти в країнах Європи, Азії, Америки та Африки

Тема 1.2 Становлення вищої музичної освіти в Україні

Розділ 2. Музична дидактика вищої школи.

Тема 2.1 Мотивація як спонукальний фактор розвитку фахової майстерності у студентів музичної спрямованості

Тема 2.2 Вольові зусилля студентів як стан внутрішньої психічної напруги на шляху до мети

Тема 2.3 Увага як психічний процес управління навчальною діяльністю студентів
Семинар 1. Технологія вибору об'єктів уваги у навчальній діяльності студентів вищих музичних закладів освіти. Інтенсивність уваги студентів вищих музичних закладів освіти і специфіка її корекції у навчальному процесі.

Тема 2.4 Інноваційні технології запам'ятовування музичної інформації
Семинар 2. Закономірності роботи короткострокової пам'яті студентів вищих музичних закладів освіти у навчальній діяльності. Складність завдань і суб'єктивність оцінки ймовірності успіху.

Тема 2.5 Емоційність і успішність педагогічної діяльності.
Модульна контрольна робота.

Змістовий модуль 2.

Розділ 3. Педагогічні стилі фахівців вищих музичних навчальних закладів.

Тема 3.1 Лідерство як чинник професійної діяльності педагогічних фахівців вищих музичних навчальних закладів

Тема 3.2 Різновиди педагогічних стилів фахівців вищих музичних навчальних закладів та специфіка їх застосування.

Розділ 4. Педагогічна конфліктологія.

Тема 4.1 Педагогічні конфлікти та їх види

Семинар 3. Уникнення педагогічного конфлікту. Явні і уявні мотиви педагогічного конфлікту. Конфліктогени педагогічного конфлікту і специфіка їх впливу на успішність діяльності. “Баланс сил” і його вплив на розгортання педагогічного конфлікту.

Тема 4.2 Прогнозування педагогічних конфліктів та методика їх врегулювання.

Семинар 4. Прогнозування дії конфліктогенів як один із методів управління процесом перебігу педагогічних конфліктів. Переспрямування функцій педагогічних конфліктів. Способи врегулювання педагогічних конфліктів. Роль лідера у врегулюванні педагогічних конфліктів.

Розділ 5. Педагогічна майстерність фахівців вищих музичних навчальних закладів.

Тема 5.1 Педагогічний брендинг та специфіка його створення у вищих музичних навчальних закладах

Тема 5.2 Педагогічний артистизм фахівців вищих музичних навчальних закладів

Розділ 6. Нормативно-методологічні засади забезпечення якості підготовки фахівців у вищих музичних навчальних закладах.

Тема 6.1 Нормативні документи забезпечення якості підготовки фахівців у вищих музичних навчальних закладах

Тема 6.2 Методологічні засади забезпечення якості підготовки фахівців у вищих музичних навчальних закладах

Модульна контрольна робота.

Державний іспит.

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, доповіді з презентацією, письмові роботи.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу MOODLE.

Система оцінювання

Поточне тестування та самостійна робота																	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1									Змістовий модуль 2								100	100
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	К	Р	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	К		
1	2	3	4	5	6	7	Р	Р	8	9	10	11	12	13	14	15		
3	3	3	3	4	4	5	25	3	3	3	3	3	3	3	3	4	25	

Загальна сума балів = Бали за поточне тестування та самостійну роботу + бали за підсумковий тест (екзамен) / 2,
де «2» – коефіцієнт

T1. Становлення вищої музичної освіти в країнах Європи, Азії, Америки та Африки.

T2. Становлення вищої музичної освіти в Україні.

T3. Мотивація як спонукальний фактор розвитку фахової майстерності у студентів музичної спрямованості

T4. Вольові зусилля студентів як стан внутрішньої психічної напруги на шляху до досягнення мети

T5. Увага як психічний процес управління навчальною діяльністю студентів

T6. Інноваційні технології запам'ятовування музичної інформації

T7. Емоційність і успішність педагогічної діяльності

T8. Лідерство як чинник професійної діяльності педагогічних фахівців вищих музичних навчальних закладів

T9. Різновиди педагогічних стилів фахівців вищих музичних навчальних закладів та специфіка їх застосування

T10. Педагогічні конфлікти та їх види

T11. Прогнозування педагогічних конфліктів та методика їх врегулювання

T12. Педагогічний брендинг та специфіка його створення у вищих музичних навчальних закладах

T13. Педагогічний артистизм фахівців вищих музичних навчальних закладів

T14. Нормативні документи забезпечення якості підготовки фахівців у вищих музичних навчальних закладах

T15. Концептуальні засади забезпечення якості підготовки фахівців у вищих музичних навчальних закладах

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка «**відмінно**»: студент володіє глибокими і міцними знаннями музичної дидактики, може визначати етапи становлення та розвитку музичної педагогіки вищої школи в Україні та світі, здатний самостійно встановлювати доцільність застосування педагогічних стилів, спроможний робити аргументовані висновки щодо педагогічної комунікації.

Оцінка «**добре**»: студент логічно відтворює навчальний матеріал з допущенням погрішностей в змісті музичної дидактики, володіє інформацією щодо етапів становлення музичної педагогіки вищої школи в Україні та світі, здатний самостійно встановлювати доцільність застосування педагогічних стилів, спроможний робити аргументовані висновки щодо педагогічної комунікації.

Оцінка «**задовільно**»: студент погано розуміє зміст положень музичної дидактики, не може окреслити головні етапи становлення музичної педагогіки вищої школи в Україні та світі, але здатний самостійно встановлювати доцільність застосування педагогічних стилів, спроможний робити аргументовані висновки щодо педагогічної комунікації.

Оцінка «**незадовільно**»: студент не розуміє зміст положень музичної дидактики, не може окреслити головні етапи становлення музичної педагогіки вищої школи в Україні та світі, не здатний самостійно встановлювати доцільність застосування педагогічних стилів, не спроможний робити аргументовані висновки щодо педагогічної комунікації.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

(Бібліотека НАМУ ім. П. І. Чайковського)

1. Шульгіна В. Д. Українська музична педагогіка : підруч. / Валерія Дмитрівна Шульгіна. – К.: ДАКККіМ, 2005. – 272 с. **(2 екземпляри)**.
2. Юник Д. Г. Виконавська надійність музикантів: зміст, структура і методика формування: [монографія] / Дмитро Григорович Юник. – К.: ДАКККіМ, 2009. – 338, [2] с. **(5 екземплярів)**.
3. Юник Д. Г. Психологічні механізми сприймання авторського нотного тексту музичного твору виконавцями-інтерпретаторами // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – К. : НМА України імені П. І. Чайковського, 2018. – № 123. – С. 17-29. **(3 екземпляри)**.

**(Кафедра теорії та методики музичного виконавства
НМАУ ім. П. І. Чайковського)**

4. Юник Д. Г. Емоційна оцінка результативності діяльності як регулятор надійності гри музикантів-інструменталістів / Д. Г. Юник // Наука і сучасність: зб. наук. праць Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. – Том 52. – С. 110-121. **(2 екземпляри)**.
5. Юник Д. Г. Завадостійкість як гарант надійної сценічної діяльності музикантів-виконавців / Д. Г. Юник // зб. наук. праць Бердянського держ. пед. ун-ту. – Бердянськ: БДПУ, 2008. – № 4. – С. 262-270. **(2 екземпляри)**.
6. Юник Д. Г. Запам'ятовування музичної інформації як засіб розвитку виконавської майстерності студентів-інструменталістів / Д. Г. Юник // Наука і сучасність: зб. наук. праць Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2000. – Вип. 2. – Ч. 1. – С. 177-182. **(2 екземпляри)**.
7. Юник Д. Г. Підготовленість як основа формування інструментально-виконавської надійності музикантів / Дмитро Юник // Вища школа. – 2007. – № 3. – С. 50-52. **(2 екземпляри)**.

8. Modern problems of art education and upbringing: history, theory, experience : – Adorf: Lambert Academic Publishing, 2018. – 247, [3] p. (2 екземпляри).

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

9. D. Yunyk. Memory of Subjects of Communication: The Structural and Functional Components // Journal of History Culture and Art Research, 2018. – No. 7. – P. 469-479 (Web of Science Core Collection). Journal of History Culture and Art Research
10. ISSN 2147-0626
Ідентифікатор статті (DOI): <http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v7i3.1707>

Список літератури

11. Адаир Д. Эффективное лидерство: Как развивать и применять лидерские навыки / Джон Адаир. – М.: Эксмо, 2003. – 177 с.
12. Академія музичної еліти України. Історія та сучасність. Ред.: Рожок В.І. та ін. – К.: Музична Україна, 2004. – 560 с.
13. Аткинсон Р. Человеческая память и процесс обучения / Ричард Аткинсон [пер. с англ. и общ. ред. Ю. М. Забродина, Б. Ф. Ломова]. – М.: Прогресс, 1980. – 526 с.
14. Балабанова Л.В. Конфліктологія: навч. посіб. / Л.В.Балабанова, К.В.Савельєва. – К.: Професіонал, 2009. – 280 с.
15. Баренбойм Л. А. Музыкальная педагогика и исполнительство / Лев Аронович Баренбойм. – Л.: Музыка, 1974. – 335 с.
16. Бендас Т.В. Гендерные исследования лидерства // Вопросы психологии. – 2000. № 1. – С. 87-131.
17. Булатова О.С. Педагогический артистизм: учеб. пособ. для студ. высш. пед. учеб. заведений / О.С. Булатова. – М.: Академия, 2001. – 240 с.
18. Готсдинер А. Л. Музыкальная психология. – М.: Магистр, 1993. – 190 [2] с.
19. Загерт В., Ланг Л. Руководить без конфликтов: [пер. с нем.]. – М.: Экономика, 1990. – 335 с.
20. Єрґієв І. Д. Артистичний універсум музиканта-інструменталіста кінця ХХ – початку ХХІ століття : дис. ... докт. мистецтв. : 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Єрґієв Іван Дмитрович . – Одеса, 2016. – 455 с.
21. Имидж лидера / Под ред. Егоровой-Гантман Е.В. М.: «Знание», 1994. – 265 с.
22. Когнитивная психология памяти / [пер. с англ./ред. У. Найссер, А. Хаймен]. – СПб.: Проим-Еврознак, М.: Олма-Пресс, 2005. – 639 с.
23. Козир А. В. Професійна майстерність учителів музики: теорія і практика формування в системі багаторівневої освіти : [монографія] / Козир А. В. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – 378 с.
24. Конфликтный диалог / Ред. Киселева А. А. – Х.: Гуманитарный Центр. – 2010. – 416 с.
25. Кристофер Э., Смит Л. Тренинг лидерства: [пер.с англ. / Кристофер Э. Смит.Л.]. – СПб.: Питер, 2002.- 117 с.
26. Курочкина, И. А. Педагогическая конфликтология: учебное пособие / И. А. Курочкина, О. Н. Шахматова. Екатеринбург: Рос. гос. проф.-пед. ун-та, 2013. 229 с.
27. Леонтьев В. Г. Психологические механизмы мотивации учебной деятельности : учеб. пособ. / Леонтьев В. Г. – Новосибирск: НГПИ, 1987. – 89, [3] с.
28. Лёзер Ф. Тренировка памяти / Ф. Лёзер: [пер. с нем. К. М. Шоломия / под ред. Н. К. Корсаковой]. – М.: Мир, 1979. – 163 с.
29. Менегетти А. Психология лидера / [пер. с итальянского Славянской ассоциации Онтопсихологии]. Изд. 3-е, испр. и дополн. – М.: ННБФ «Онтопсихология», 2001. – 208 с.
30. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва: Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін / Галина Микитівна Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
31. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко І.Ф. Кривонос та ін.; За ред. І.А. Зязюна. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К.: Вища шк., 2004. – 422 с .
32. Прокофьев Г. П. Формирование музыканта-исполнителя / Григорий Петрович Прокофьев. – М.: АПН, 1956. – 408 с.
33. Резник С. Лидер и его команда / Резник С. // Лидеры образования, 2004. №2.- С.35-38.

34. Рейковский Я. Экспериментальная психология эмоций / Я. Рейковский; [пер. с польск., вступ. ст. В. Н. Вилюнаса]. – М.: Прогресс, 1979. – 391 с.
35. Ростовський О. Я. с.136-193. Педагогіка музичного сприймання : навч.-метод. посіб. / Олександр Якович Ростовський. – К.: ІЗМН, 1997. – 248 с.
36. Самущенко Е. М. Психометрика основных свойств внимания: дисс. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / «Общая психология» / Самущенко Екатерина Митрофановна. – Л., 1985. – 193 с.
37. Фестингер Л. Теория когнитивного диссонанса / Лео Фестингер [пер. с англ. А. Анистратенко, И. Знаешева]. – СПб.: Ювента, 1989. – 317 с.
38. Хофман И. Активная память. Экспериментальные исследования и теории человеческой памяти / И. Хофман; [пер. с нем. К. М. Шоломия]; общ. ред. и предисл. Б. М. Величковского, Н. К. Корсаковой. – М.: Прогресс, 1986. – 308 с.
39. Цыпин Г. М. Психология музыкальной деятельности: проблемы, суждения, мнения: учеб. пособ. [для студ. вузов] / Геннадий Мойсеевич Цыпин. – М.: Инрерпракс, 1994. – 373 с.
40. Шульгіна В. Д. Українська музична педагогіка : підруч. / Валерія Дмитрівна Шульгіна. – К.: ДАКККіМ, 2005. – 272 с.
41. Юник Д. Г. Виконавська надійність музикантів: зміст, структура і методика формування: [монографія] / Дмитро Григорович Юник. – К.: ДАКККіМ, 2009. – 338, [2] с.
42. Юник Д. Г. Емоційна оцінка результативності діяльності як регулятор надійності гри музикантів-інструменталістів / Д. Г. Юник // Наука і сучасність: зб. наук. праць Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. – Том 52. – С. 110-121.
43. Юник Д. Г. Завадостійкість як гарант надійної сценічної діяльності музикантів-виконавців / Д. Г. Юник // зб. наук. праць Бердянського держ. пед. ун-ту. – Бердянськ: БДПУ, 2008. – № 4. – С. 262-270.
44. Юник Д. Г. Запам'ятовування музичної інформації як засіб розвитку виконавської майстерності студентів-інструменталістів / Д. Г. Юник // Наука і сучасність: зб. наук. праць Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2000. – Вип. 2. – Ч. 1. – С. 177-182.
45. Юник Д. Г. Підготовленість як основа формування інструментально-виконавської надійності музикантів / Дмитро Юник // Вища школа. – 2007. – № 3. – С. 50-52.
46. Lahey В. В. Psychology (an introduction) / Benjamin В. Lahey. – [5-th ed.]. – Madison, Wisconsin*Do buque, Iowa: Brown & Benchmark, 1995. – 740, [10] p.
47. Locke E. A. Goal Setting Theory / E. A. Locke, G. P. Latham // Motivation: theory and research / Edited by Harold F. O'Neil, Jr. Michael Drillings. – New Jersey: Publishers Hillsdale, 1994. – p. 332.
48. Payne St. K., Beatty M. J. Innovativeness and cognitive complexity / St. K. Payne, M. J. Beatty // Psychol. Repts. – 1982. – Vol. 51. – P. 85-86.
49. Plotnik R. Introduction to psychology / R. Plotnik. – N.Y.: Random House, 1989. – 656 p.
50. Psychology / [Bernstein D., Penner L., Clarke-Stewart A., Roy E.]. – [9th ed.]. – Wadsworth: Cengage Learning, 2012. – 944 p.
51. Wallace P. M. An introduction to psychology / P. M. Wallace, J. H. Goldstein. – [3-nd ed.]. – Madison, Wisconsin*Do buque, Iowa: Brown & Benchmark, 1994. – 572 p.
52. Rainisto S. Success Factors of Place Branding: A Study of Place Marketing Practices in Northern Europe and the United States [Електронний ресурс] / Seppo Rainisto // Doctoral Dissertations 2003/4. – Espoo. – 2003. – Режим доступу: <http://lib.tkk.fi/Diss/2003/isbn9512266849/isbn9512266849.pdf>.
53. Архангельская К.В. Бренд как феномен современного постиндустриального общества [Электронный ресурс]. – Режим доступа <http://www.salle.ru/node/20> - Загл. с экрана.